

Megoldások az I. fordulóhoz

1. feladat (Gönczi életrajz)

10 pont

Az alábbi szövegben egészítsétek ki a mondatokat a hiányzó szavakkal!

forrás: <http://www.smmi.hu/neprajz/gonczi/gonczi.html>

Gönczi Ferenc királyi tanfelügyelő 1914-1923 között, hivatalos **iskolalátogatásait** kapcsolta össze tárgygyűjtéssel, melyeket ajándékba kapott.

...1914 -1948 között 3306 db néprajzi tárgyat gyűjtött össze, megalapozva ezzel a **kaposvári** múzeum néprajzi tárgygyűjteményét. Felkérésére **Gönyey (Ébner) Sándor** a Néprajzi Múzeum főtitkja 1926-1931 között a megyét járva jelentős számú **fényképfelvételt** is készített, megörökítve a nép és gyermekélet szinte minden pillanatát. A múzeumba érkezett tárgyakat, fotókat és egyéb dokumentumokat Gönczi Ferenc a kor szakmai követelményeinek megfelelően nyilvántartásba vette. A könnyebb beazonosítás érdekében a tárgyakról **tusrajzokat** is készített, leírókartonjaikat igény szerint színes rajzokkal egészítette ki. Kutatóként **Zala és Somogy** megye népi kultúráját vizsgálta, eredményeit cikkekben, tanulmányokban önálló kötetekben összegezte. A „Somogyi gyermek” című **1937-ben** megjelent munkája a néprajztudomány történetben kiemelkedő jelentőségű, hisz az első tudományos igényű leírását adta a **falun élt** gyermekek életének....

Gönczi Ferenc, amikor Zala megyéből Somogyba került (1912) már jelentős néprajzkutatói munkássággal rendelkezett. Dr. Sebestyén Gyula ajánlásával kapcsolódott be a Somogy Megyei Múzeum Egyesület munkájába, mint a néprajzi gyűjtés elkötelezettje alelnöke, ügyvezető elnöke, ügyvezető igazgatója, majd 1940-től a múzeum első igazgatója lett.

Múzeumszervező tevékenységével lerakta a megyei múzeum alapjait, a **néprajztudomány** megszállottjaként olyan **gyűjteményt** hozott létre, melyre a későbbi utódok építeni tudtak.”

2. feladat

5 pont

Állítsatok össze gyermekek számára egy napra szóló menüsört!

forrás: Gönczi: A somogyi gyermek 157.o. (mindegyikhez elég egyet írni ezek közül)

reggeli: rántott leves, pető, tejes dara, tejes zsemle, savanyú mártás (horvátoknál)

tízórai: kenyér, tészta, pető, dara, rizs, tej

ebéd: ami a felnőttek ebédje (főtt étel: főzelék, tésztafélék, húsos étek)

uzsonna: kenyér, sült tészta

vacsora: tej és főtt étel

3. **Figyeljétek meg a <http://www.smmi.hu/neprajz/gonczy/gonczy.html> oldal alján található képeket!**

Válaszoljatok a kérdésekre!

6 pont

forrás: <http://www.smmi.hu/neprajz/gonczy/gonczy.html>

1. Milyen állatfigurák láthatóak a kétajtós szekrény ajtaján? lovak
2. Mi a neve a különleges formájú italtárolónak? pereckulacs
3. Kinek a munkája a sétabot? id. Kapoli Antal
4. Hol gyűjtötték a karikásostort? Kopárpusztán
5. Mit vittek a csökölyi kislányok? komatálat
6. Milyen témájú kiállítás látszik az 1935-ben készült fotón? néprajzi, halászati (1 elég)

4. feladat

4 pont

Soroljátok fel Együd Árpád munkáinak címét!

forrás: Szapu Magda: Gyermekjátékok 13-14. o.)

Megoldás: Somogyi népköltészet, Kaposváron megverték a rézdobot, Népi sportszerű játékok Somogyban, Szántódpusztá és környéke szájhagyománya

5. A <http://www.smmi.hu/egyud/search.php> oldalon keressétek meg, és hallgassátok le a Bene Vendelről szóló betyárballadát!

Válaszoljatok a kérdésekre:

5 pont

Ki gyűjtötte a balladát?	Együd Árpád
Hol és mikor rögzítették a felvételt?	1962-ben Kaposváron
Kik voltak a betyárok?	bujdosó rablók
Mi lett a sorsa Bene Vendelnek?	börtönbe zárták élete végéig
Ki volt Borbély Teréz?	adatközlő

Ha kedvetek van hozzá, készítsétek egy képet a ballada egy jelenetéről!